

המקורבים

בס"ד גליון סח' פרשת וארא ה'תש"פ

[בשבת אין לברור את העלון אלא על-מנת לקרוא ממנו מיד אפילו מעט]

גליון שבועי להניכי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רבינו"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מתחדשים

חדשות המקורבים

דבר העורך

הוא הפך לסמל הרף היומני ואלפים מכל רחבי העולם שומעים את שיעוריו בחסות ארגון 'דרשו' • הרב אליהו אורנשטיין ראש ישיבת ברסלב לצעירים 'באר השמחה' בראיון מיוחד לרגל סיום הרף היומני במחזור י"ג

הרב אליהו אורנשטיין, התקרב לדרך רבינו הקדוש ולהסידות ברסלב לפני שנים, אחרי שהבין שדכו של רבינו הקדוש מתאימה במיוחד לדור תהפוכות כמו זה שלנו.

כיום כשזה לא סוד שישנו גל אדיר של התקרבות מצד הציבור הליטאי לדרכו של רבינו הקדוש, הרב אורנשטיין דווקא מתאר לנו עד כמה הדבר הזה הוא טבעי. "אנשים מועים, ברסלב זו לא חסידות. זה לא אני אומר את זה, רבינו אומר את זה" שהוא לא מהפש נוסח, כלומר הוא לא מהפש להקים עוד קהילה חסידית.

"רבינו הוריד לעולם דרך של עבודת השם, וזה לא משנה מי אתה, היכן אתה גר, מה אתה לובש, ומי הרב שלך. ברסלב זו החסידות היחידה שאין לה קוד לבוש, זו החסידות היחידה שאדם לעולם לא יכול לדעת מי חסיד שלה אלא אם כן הוא רואה לבבות.

"כשיהודי מגלה את הדרך שרבינו הקנה לנו, הוא לא הייב לספר את זה לאף אחד, שעה התבודדות עושים ביער לבד, תיקון חצות עושים בלילה כשכולם ישנים, שמונה עשרה מילה במילה, תפילה בניגון מתפללים בשקט. כלפי הוץ כלום לא הייב להשתנות, אבל בפנים הלב הופך לתבערה".

מדוע לדעתכם דווקא רבים מהעולם הליטאי נשאבים לאור הזה?

"פשוט מאוד, בשונה מכל מקום אחר שבו אומרים לך שהחסידות נותנת לך עוד דברים מלבד לימוד התורה, ברסלב מגלים שכל מה שאדם למד היום זה בכלל לא מספיק. רבינו הקדוש, אמר שכל יהודי צריך לסיים בשנה את הש"ס עם רי"ף ורא"ש, וכן לסיים בכל שנה זוהר וכל המדרשים. אצל רבינו הקדוש המטרה והיעד שלו בסוף הוא שתיהיה יהודי של תורה, הוא ראה למרחוק וצפה שבדור שלנו אם לא יהיו לך את כל הדרכים שהוא גילה לנו ברחמי המרובים שעליהם צריך להשים דגש, אנשים נותרים בלי כלום.

"אברך שלומד יום שלם ככולל מרגיש בסוף יום שהלב שלו בוער למשהו, יש לו כלים מוכנים אבל הוא לא יודע כמה למלא אותם, הוא רעב וצמא לאור כל-שהוא שחבר לו. לפתע הוא פותח ליקוטי מוהר"ן והוא מסתנוור, זה בדיוק מה שהוא חיפש. נכון שרבינו מדבר גם לנמוכים ביותר, אבל את בני התורה הוא מגביה לנקודת האמת אליה הם שואפים להגיע".

© המשך בעמוד 7

שלום לקוראנו הנכבדים!

בגליון שלפנינו נפתח במדור מתחדשים עם ראיון מרגש עם הרב אליהו אורנשטיין שליט"א, מנ"ש בארגון 'דרשו' העולמי; נעבור למאמר נפלא על הפרשה במדור פשט ופנימיות (מומלץ גם לשמוע את השיעור מתוך קו המקורבים); לאחר מכן נכנס למדור ללכת עם תורה - ניצוצות אורה בהכנת תורת רבינו הקדוש - נמשיך עם תורה ה; במדור הביר שער ברסלב נמשיך עם הסידרה הנפלאה בעניין 'השילוב בין דרך ברסלב לדרך ליטא, הילכו שניהם יהודי? והשבוע: דרכו של מוהר"ן - שילוב תורה ותפילה.

בברכת הורף בריא גדוש עליה והצלחה

העורך

עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון

באימייל, למוקדי החפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו

'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72

או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי

'קהילות' בכל רחבי הארץ; וכן דרך קו 'קהילות':

0732757000 בשלוחה: 11318. או דרך קו 'המקורבים'

בשלוחה: 09. תזכו למצוות!

נשמח לקבל כל הומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדוויים, ולציון זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

השיעורים הקבועים!

השיעורים הקבועים לשבת פרשת וארא ולשבוע פרשת בא

יום	חדש	הדף	משנה	ליקוטי	ליקוטי	העמוד
יום	טבת	היומני	ברורה	מוהר"ן	ליקוטי	היומני
שבת	שבת	מסכת	עמוד	ח"ב	חלק ח	בזוה"ק
שבת	שבת	ברכות	היומני	ה'ב	ה'ב	תיקוני
ז	כח	כב	'דרשו'	חזרה	לד.	הזוהר
א	כט	כג	תנב, א	לד:	לה	קלג:
ב	א	כד	תנב, ב	לה.	לו	קלד.
ג	ב	כה	תנב, ג-ז	לה:	לז	קלד:
ד	ג	כו	תנב, א	לו.	לח	קלה.
ה	ד	כז	תנב, ב-ג	לו:	לט	קלה:
ו	ה	כח	חזרה	לו.	מ	קלו.

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ח.

~ מהות שמות הקודש ~

פרשת וארא היא הפרשה השניה בחומש שמות, ובסדר יציאת מצרים. פרשה זו עומדת בין פרשת שמות שבה נכתב על 'גלות מצרים' ובין פרשת בא שבה נכתב על 'יציאת מצרים'. ובפרשה זו עומדים ישראל במצב שכבר המצב אינו גלות אך עדיין אינו גאולה.

בפשטות היו יכולים לצאת ברגע אחד, ובכל זאת בין הפסקת השעבוד לבין הגאולה בפועל – היה פרק זמן של שנה שלמה, שאז היו עשרת המכות שרק לאחריהם יצאו משם. ובהכרח שהיה כאן לימוד נהיין שלא היה אפשר 'לדלג' עליו, והלימוד הזה נוגע דווקא למצב הביניים הזה – שבין גלות לגאולה.

* * *

והנה עניין המכות – נדרש ללימוד בפני עצמו, מה עניין עשרת המכות בדווקא, ומה הטעם שהם נהלקים לשניים [שבע בפרשת וארא, ושלוש בפרשת בא], ולשלוש [דצ"ך עד"ש באח"ב], שבוודאי כל זה נעשה בסדר מדויק מאד, ולתכלית מכוונת ביותר. אך קודם לכן צריך להבין את ההקדמה הארוכה שמקדים הפסוק לכל סיפור המכות, והוא הדיבור של השם יתברך למשה רבינו בתחילת הפרשה, שמלבד שהוא תמוה ונפלא, אף נראה לכאורה מיותר.

סיום הפרשה הקודמת הוא בשאלת משה 'למה זה שלחנתי ותשובת השם יתברך 'ענתה תראה אשר אעשה לפרעה', וההמשך לזה צריך להיות לכאורה סדר המכות. אבל סדר זה מתחיל רק באמצע הפרשה, וקודם לכן יש פתיחה שלמה בעניין האבות – 'וארא אל אברהם יצחק ויעקב בא-ל ש-די, ושמי הוי"ה לא נודעתי להם', ועל שם זה נקראת הפרשה 'וארא'.

בכלל, יש כאן עסק ארוך בעניין 'השמות'. החל מפרשת שמות ששאל משה 'ואמרו לי מה שמו מה אומר עליהם', ועל זה השיב השם יתברך 'אהי-ה אשר אהי-ה'. וממשיך בפרשה זאת 'וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה', שבפסוק זה לבד יש שני שמות, שם 'אלקים' ושם 'הוי"ה'. ואחר כך הפסוק 'וארא אל אברהם יצחק ויעקב וגו' שכאן מוזכר עוד כמה שמות. ומכל זה נראה שיש קשר חזק בין עניין 'השמות' לבין יציאת מצרים, וצריך ביאור.

באופן כללי יש שבעת שמות הקודש שאינם נמחקים. וצריך להבין מהו עניין 'השם', מה מהותם של שבעת השמות האלו, ומה השייכות שלהם ליציאת מצרים.

התמיהות בפרשה

נקדים תחילה את התמיהות שבפרשה זו:

א. 'וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' – יש כאן שתי שמות סותרים לכאורה, כי שם 'אלקים' מרמז על מדת הדין, ושם 'הוי"ה' על מדת הרחמים.

ב. 'וארא אל אברהם יצחק ויעקב בא-ל ש-די, ושמי הוי"ה לא נודעתי להם' – מה החילוק בין שני שמות אלו, וגם קשה שאצל האבות כן נזכר שם 'הוי"ה' כמה פעמים.

ג. על שם 'א-ל ש-די' נאמר לשון 'ראיה'. ועל שם 'הוי"ה' נאמר לשון ידיעה. והנה לכאורה ראיה גבוה יותר מידיעה, ומצד שני שם 'הוי"ה' גבוה יותר מהשם הראשון.

ביאור הפשט

לדברי רש"י: שם 'אלקים' מראה על דין ומשפט, שם 'א-ל ש-די' – על ההבטחות, ושם 'הוי"ה' על הנאמנות וקיום ההבטחות. וביאור הפסוקים הוא,

שהשם יתברך הוכיח את משה על שאלתו ולכן הזכיר שם 'אלקים', והמשיך ואמר שאצל האבות עוד לא נתגלה אלא בהבטחתו, וכעת הולך לגלות נאמנותו.

הרמב"ן הביא ביאור רבי אברהם (אב"ע), ששם 'א-ל ש-די' הוא הנם שבתוך הטבע, ושם 'הוי"ה' הוא הנם שמשדד את הטבע. ואצל האבות כבר התגלה שהוא זה שמנהיג את הטבע, אבל לא התגלה עדיין שידוד הטבע. והרמב"ן מסכים לדבריו, אך מוסיף לכאר על פי סוד, וכפי שיתבאר להלן.

באר החיים הקדוש פירש, שאמנם נתגלה לאבות שם 'אלקים' ושם 'הוי"ה', אבל לא נתגלה להם החיבור בין שניהם. וזה פירוש הפסוק הראשון שמוזכר שני השמות, היינו שכאן גילה למשה הייחוד בין שתי השמות הללו.

ביאור הפנימיות

להבנת פנימיות העניין – כפי שמתבאר ברמז בדברי הרמב"ן, ויותר מבואר בדברי הקדושת לוי, ובהרחבה בספר ליקוטי הלכות – יש להקדים כמה דברים:

א. 'השם' של כל דבר – מצד אחד אינו הדבר 'בעצמו', אלא רק 'הכינוי' שלו. ומצד שני אין שום אפשרות של שייכות אלא על ידי השמות. אילו לא היה שמות לכל דבר לא היה אפשר לדבר כלל, כי לא היה שום כינוי 'לאור' ו'חושך', 'יום' ו'לילה', 'חום' ו'קור', 'טוב' ו'רע' וכו'. וכך גם כביכול אצל השם יתברך – שאמנם 'שמו' אינו עצמותו, אבל הוא הדרך היחיד שיכול להיות 'תפיסה' בו.

ב. אחד מיסודות התורה והאמונה, והוא הפתיחה לכל תורת הפנימיות – הוא שבריאית העולם היה בשביל 'לגלות' מציאות ה'. כי קודם הבריאה היה הכל 'אור אין סוף' ובדבר שאין לו סוף לא שייך שום השגה ותפיסה, ובכדי שיהיה אפשר לו 'להתגלות' הוכרח כביכול לברוא את העולם. והבריאה הייתה באופן של 'צמצום', דהיינו שכביכול סילק וצמצם את אורו ונעשה 'חלל הפנוי' ששם נבראו העולמות, שבתוך העולמות הללו הוא מתגלה באופן של 'גבול' ו'סוף', שאז שייך שיהיה בו השגה ותפיסה.

והדרך שיש לנו השגה ותפיסה בו הוא על ידי 'השמות', כי השם הוא הכינוי שעל ידו הוא ניכר ונתפס בדעתנו. והשמות הם לפי ההנהגות שלו – כל 'שם' מרמז על הנהגה אחרת שעל ידו אנו 'מכירים' אותו; אם על ידי הנהגה של 'חסד' או על ידי הנהגה של 'גבורה' וכדומה. ולכן יש שבעה שמות הקודש שהם כנגד שבע המדות [א-ל – מדת החסד, אלקים – מדת הגבורה, הוי"ה – מדת התפארת, צבאות – נצה והוד, ש-די – מדת היסוד, אדנות – מדת המלכות]. וכנגד שלש הספירות העליונות [אהי-ה – מדת הבינה, י-ה – מדת החכמה, אהי-ה אשר אהי-ה – מדת הכתר].

ג. והנה יש מהמקובלים שביארו שהצמצום הוא כפשוטו ח"ו, ובתוך העולמות אינו 'אור אין סוף' אלא אור מוגבל ומצומצם לפי העולמות והספירות וההנהגות והפרטים שיש בעולם, אלא שהם 'מונהגים' על ידי השם יתברך. אמנם יסוד תורת החסידות הוא שהצמצום אינו כפשוטו אלא הכל הוא באמת 'אור אין סוף' בעצמו, ש'מלא כל הארץ כבודו' ולית אתר פנוי מיניה' כלל וכלל, וכידוע. אלא ש'הצמצום' וכל הפרטים שיש בעולם – הם רק מה שנראה לעינינו ואינו כן באמת. וזה הפירוש 'אין עוד מלבדו', שבפשטות הכוונה שאין עוד 'כח' מלבדו, אך הביאור האמיתי הוא שאין שום 'מציאות' מלבדו, וכל דבר שיש בעולם הוא רק השם יתברך בעצמו, אלא שנראה לעינינו כאילו יש כאן משהו אחר.

ומה שקשה איך יכול להיות שאור אין סוף מתלבש בתוך דבר גבולי, התירוץ הוא ש'אין סוף' הוא לא רק בכמות אלא גם במהות, ולכן 'אין סוף' להגדרותיו והוא יכול להיות בעת ובעונה אחת גם 'בלתי גבולי' וגם 'בגבולי', וכן כל שאר ההפכים. ועל זה נאמר 'אנכי' שפירושו בספרים הקדושים שהכוונה 'אנכי מי שאנכי', ועניין זה נרמז בשם 'אחי-ה אשר אחי-ה' כלומר 'אחיה ככל אשר ברצוני להיות', שאינו מוגבל לשום הגדרה ומציאות.

וכל זה מתגלה בהגדרה 'הוי"ה הוא האלוקים', כלומר שכל מציאות הטבע [שנרמז בשם 'אלקים'] הוא הוי"ה יתברך בעצמו, שהוא מהוה את הכל, ואין עוד דבר מלבדו. וגילוי זה התגלה רק אצל אליהו בהר הכרמל, ולעתיד לבוא שאז יהיה 'הוי"ה אחד ושמו אחד'.

* * *

ובעת על פי ההקדמות האלו יתבאר העניין היטב בעו"ה:

כשמשא רבינו שאל 'למה הרעות לעם הזה' - לא היה זה בלשון 'קושיא' אלא בלשון 'חיפוש'. כלומר, לפי 'הכללים' ו'השמות' שאני מכיר מתוך מציאות העולם אין שום מציאות שיהיה כאן גאולה, ואדרבה, יהיה נעשה גרוע יותר ויותר. ואם כן בהכרח שיש עוד כללים ושמות שאיני מכיר ועדיין לא נתגלו, והוא ביקש עליהם והיפש אהריהם שיתגלו.

ואמנם כבר שאל על כך, וענה לו שם 'אחיה'. כלומר, שבתוך המצב של הגלות אינו הזמן והמקום לחקור וללמוד אודות שמותיו של השם יתברך וסדר הנהגתו, כי במצב זה אי אפשר להשיג זאת, אלא רק ללכת כאמונה פשוטה עם שם 'אחי-ה' שאומר: השם יתברך נמצא כאן - גם אם איני רואהו, ואיני מבין איך יכול להיות שהוא נמצא, ואיני מרגיש כך כלל רק להיפך - כי בתוך מקומות המטונפים של מ"ט שערי טומאה אין עצה אחרת מלבד 'צעקה' דהיינו העקשנות לצעוק ולומר: כל מה שאני רואה ומרגיש אינו אלא שקר, ובאמת השם יתברך נמצא כאן ויהי מה.

אך כעת כשהולכים לצאת ממצרים, אין די בכך אלא צריך להתקדם בהבנת והשגת האמונה, וכאן צריך לדעת מה הם שמותיו של השם יתברך, ומדי מהות הגאולה. ועל זה קיבל תשובה לשאלתו 'יודבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה', דהיינו שנתגלה לו הגילוי הנפלא הזה של 'הוי"ה הוא האלוקים'.

ועל זה ממשיך הפסוק ואומר 'וארא אל אברהם יצחק ויעקב בא-ל-ש-די, ושמי הוי"ה לא נודעתי להם'. כלומר, מה שהאבות הקדושים זכו להשיג ולגלות הוא שכל הטבע וכל העולמות מתנהגים על ידי השגחתו של השם יתברך, שזה מרמז על כל השמות של השם יתברך, שעל ידם הוא מתגלה 'בתוך' העולם. וזהו שם 'ש-די' שעל זה אמרו חז"ל 'שאמר לעולמו די' דהיינו שהשם הזה מרמז על ה'צמצום' - הנהגת ה' שמתגלה בתוך הטבע והעולם (והשם 'א-ל-ש-די' - מרמז על כל הפירות והשמות, מספירת החסד הנרמזת בשם 'א-ל', ועד ספירת היסוד הנרמזת בשם 'ש-די').

אבל 'שמי הוי"ה לא נודעתי להם' כלומר שהם לא ראו ולא השיגו איך שבאמת אין שום עולם ושום טבע, אלא הכל רק דמיון ואחיות עיניים, ואין עוד מלבדו כפשוטו ממש. וזה הולך להתגלות עכשיו ביציאת מצרים שיראו כולם איך שבאמת אין כלום, וכל הטבע נהפך כלא היה.

* * *

והנה, האבות הקדושים זכו לתקן את העולם בבחינת 'יהודא עילאה' [יהוד עליון], דהיינו לגלות בראיה ברורה ויפה שהשם יתברך נמצא בעולם ומשגיח עליו ומנהיג אותו (וכמו שנתבאר בפרשת ויחי בהרחבה), ולכן לא היה להם צורך בדיעה גבוהה זו של 'הוי"ה הוא האלוקים'. אבל במצב של 'יהודא תתאה' [יהוד תחתון] ששם אי אפשר 'לראות' את האמת, דהיינו במצרים ובשאר הגלויות - צריך בהכרח לגלות 'ידיעה' גבוהה מאד, שאמנם אי אפשר לראותה, אבל צריך לדעת שהיא קיימת. ועל ידי זה יכולים להחזיק במצב של יהודא תתאה, שהוא התכלית והעיקר (ובזה מיושב הקושיא על הלשון 'ראיה' ו'ידיעה' ודו"ק).

ואמנם אין זו הנהגה שאפשר 'לחיות' עמה, כי כל התכלית הוא לחיות בתוך העולם, ולהשיג מתוכו את השם יתברך על ידי שמותיו, אבל צריך לדעת שכן הוא האמת, בשביל שיהיה כח להחזיק מעמד בתוך הטבע והעולם. ובשביל זה צריך פעם אחת שיהיה התגלות כזאת, ולחזור על זה בכל שנה, ולהזכיר זאת פעמיים ביום, ואז אפשר לחיות בתוך הטבע והעולם כראוי.

התגלות זו הייתה גם בימי אליהו, שהיה שלימת השקר כל כך, עד שהיה הכרח להתגלות כזאת של ביטול הטבע, וכמו שהיה שם. והתגלות זו תהיה לעתיד לבא, שאז יהיה התיקון השלם, ויהיה הוי"ה אחד ושמו אחד.

ניתן לשמוע את השיעור של מאמר זה בקו 'הניכוי הישיבות' - ברסלב: 077-31-40-331 בשלוחה: 34

קו 'הניכוי הישיבות' - ברסלב:	
בני התורה הניכוי-הישיבות המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א - 077-31-40-331	
שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת חלק מהגליונות הנפלאים שע"י 'הקבצו'.
שלוחה: 3	1 - לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים. הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א: 3 - לשיעורים לפי נושאים \ על ליקוטי מוהר"ן. 4 - שיעורים משנת תשע"ט. 0 - לכל השיעורים אחרונים.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - 'חבורת תמימי דרך'. 4 - למענה ויעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב. 4\5 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 - 'הזה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 - שירי ברסלב שורשים. 2 - שירי ברסלב חדשים 3\4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון. 7. נוסחאות התפילה של הימים הנוראים.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות. 1 - הצטרפות לרשימת התפוצה. 2 - להסרה. 3 - לקבלת 2 פרקי תהילים. 4 - השעה כעת. 5 - זמני היום. 6 - לקבלת מס' אישי למערכת. 9 - לתרומות באשראי (דרך 'קהילות').

תרומות באשראי! / מעוניין שהעלון ימשיך להיות מודפס? / אנו זקוקים לתרומה שלך! / ניתן לתרום דרך 'קהילות' בקופת 'עלמא' דאורייתא! / או דרך קו 'הניכוי הישיבות' - ברסלב, בשלוחה: 09. / לתרומה בדרכים נוספות נא להתקשר: 054-848-73-17

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

יציאת מצרים ע"י אריכות הרוח

בתחילת הפרשה כתוב 'ושמי ה' לא נודעתי להם' והביא רש"י דרשת הו"ל וז"ל 'ורבותינו דרשוהו לענין של מעלה, שאמר משה (לעיל ה כב) למה הרעותה, אמר לו הקדוש ברוך הוא חבל על דאבדין ולא משתכחין. יש לי להתאונן על מיתת האבות, הרבה פעמים נגליתי אליהם בא-ל-ש-די ולא אמרו לי מה שמך, ואתה אמרת (לעיל ג יג) מה שמו מה אומר אליהם. וגם הקמתי וגו' - וכשבקש אברהם לקבור את שרה לא מצא קבר עד שקנה בדמים מרובים, וכן ביצחק ערערו עליו על הבארות אשר חפר, וכן ביעקב (בראשית לג יט) ויקן את חלקת השדה, לנמות אהלו, ולא הרהרו אחר מדות, ואתה אמרת (ה כב) למה הרעותה.

בוודאי אין איתנו יודע עד מה, אבל על פי דברי רבינו יתבאר העניין כמין חומר, כי עיקר הדרך לצאת ממצרים שהם בחי' הרוח סערה הגדול בשעתו, הוא ע"י בחינת אנחה דקדושה שהוא בחי' אריכות אפים, שזה בחי' מה שאע"פ שהיה נראה שהמצרים מכבידים עבודתם וכוה' רוח סערה הגדול בשעתו, שלפני איבודו הוא מתגבר יותר ויותר, אע"פ צריך להאריך הרוח ולידע שלסוף הוא כלה ונאבד ונע"כ היה בחי' של טענה על משה רבינו שאמר למה הרעות, ובאמת זה היה ע"י דתן ואבירם שיצאו נצבים עליו וכמבואר בדברי הו"ל, ואולי זהו מה שנשמך לזה שלא שמעו אל משה מקוצר רוח, כי מחמת שאצל משה רבינו היה פגם דק בבחי' אריכות אפים הזאת, ע"כ לא נמשך לישראל בשלימות בחי' הרוח חיים דקדושה והיו עדיין בבחי' קוצר רוח כי עיקר אריכות הרוח נמשך מהצדיק הרב דקדושה, אבל זה תלוי ג"כ באתערותא דלתתא של ישראל שכשהם פוגמים, ע"י גם הצדיק אינו יכול לזכות לשלימות שלו ואז גם אינו נמשך אליהם הרוח חיים בשלימותו.

עשרת המכות

וענין המכות מבואר היטב בדברי מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות, העושה שלח לגבות הובו הלכה ג אות ד) וז"ל: 'וזה בחינת פל העשיר מכות שהביא עליהם משה שהראה להם שכל הרוח חיים של כל הדברים שבעולם הם אצלו, ועל פן יכול לעשות בעולם כמו שרוצה ולשנות ממים לדם ואחר כך להורר מים למים וכו', פי מןנו כל החיות של כל הדברים שבעולם, ועל פן בנודאי יכול למשל בעולם ולשנות הטבע פרוצנו ועל פן בתחלה הראה להם מופת הפטה שנהפך לנהש ואחר כך מנהש למטה, פי משה משה מרפזו שפך שבר הבחירה וקדש את עצמו לגמרי מאהיות עין הדעת טוב ורע ואין נאחו בו שום רע משום מדה, שזהו בחינת מופת האלקים בנדי, פמבאר פתקונים ונדברי רבנו זכרוננו לברכה, ע"ז שם פסימן עט.

ועל פן הראה להם על ידי הפטה דיקא שהוא יכול להוריד את עצמו לתוף הצנור הרע שלקהם, שהוא בחינת נהש הפדמוני, שמשם כל המדות רעות וכל הצנורות של כל הרשעים. ואחר כך יצא משם בשלום, פי אחר כך יחזר מנהש למטה, רק שירד לשם להכניע ולשבר הרע שלקהם בבחינת ייבלע מטה אהרן את מופתם. וזה ששאלו אותו יחזני וממרא, תכן אתה מכנים לעפרים? והשיב להם, למתא ירקא ירקא לקא לכןם דיקא לתוף אותו הצנור ותהנהנה של הרשעים פי כך צריכין דיקא לכןם דיקא לתוף אותו הצנור ותהנהנה של הרשעים המושלים ולהכניעם ולשברם, פי מניה וביה אבא ליזיל ביה נרגא. בחינת למתא ירקא ירקא שקול, פי צריכין לירד לתוף מדתו הרעה דיקא, שהוא הצנור שלקהם, כדי לשברם פנ"ל.

המכות היו בכל הד' יסודות

ועל פן הביא עליהם פמה מיני מכות להורות שכל החיות של כל הדברים שבעולם הפל בידו, פי בהעשיר מכות היו שנויים ומופתים נפלאים בכל הארבעה יסודות שהם אש רוח מים עפר, שהם בחינת דצח"מ (דומם צומח חי מדבר), פי נלקו בפנים בחינת יסוד המים. ועפר הארץ היה פנים זה בחינת יסוד העפר. ורוח הקדים נשא את הארבה זה בחינת יסוד הרוח ואש מתלקחת בתוף הפרד זה בחינת יסוד האש. וכן נלקו הדוממים שהוא עפר הארץ והצומח שהם כל עשב השדה שהפכה הפרד וכו', וכן החי שהוא הערב שבא עליהם וכן הדבר שהרג כל מקניניהם. וכן נלקה המדבר שהוא האדם בכל המפות, פפרט בשחין ומפת בכורות. נמצא, שעל ידי העשיר מכות הראה להם שהוא יתברך שולט בעולם בכל הארבעה יסודות, אש, רוח, מים, עפר ובכל הדומם, צומח, חי, מדבר, פי מןנו החיות לכלם ועל פן יכול לעשות פרוצנו ועל פן בכל פעם הראה גבורתו שיכול לבטל המפה, כמו שכתוב, "התפאר עלי למתי אעתיר לך וכו' למען תדע פי לה' הארץ", הינו שהראה להם שהוא יכול להשלים כל התקרונות על ידי הרוח חיים שלו, פי כל המפות הם התקרונות והוא יכול להסיר המפות ולהשלים כל התקרונות, פי מןנו הרוח חיים לכל הדברים שבעולם.

מכת בכורות

ועל פן לא נכנעו עד שהביא עליהם מכת בכורות שהיא עקר צנור החיות שלקהם שהיו עובדים למלה שהוא בכור למולות, פמוכא. וזה בחינת ובאלהיהם עשה ה' שפטים. ועל פן לקה המים תחלה לפי שהיו עובדים להם. וכמו שפרש רש"י שם שפשהקדוש פרוץ הוא נפרע מאמה, נפרע מאלהיה תחלה. פי הצנור הרע שלקהם שמשם מקבלים הרוח חיים שלקהם זה בחינת עבודה זרה ואלהים אחרים שלקהם, ועל פן נפרע מאלהיהם תחלה, שהוא הצנור הרע שלקהם לשבר והכניע ובטל ועל ידי זה נתבטלו המצריים מפילא ויצאו ישראל משם בשלום.

עבודת היום ||| פנינים על סדר היום על-פי תורה זו

עבודת הלילה

הנה הרוח חיים מוכרח להיות בכל עת, כי זהו עצם החיים, ובכל נשימה יש בחי' רוח חיים כמבואר בפנים, אבל מ"מ יש בזה חילוקים ודרגות, וכמבואר בפנים שיש בחינת י"ב צירופים של י"ב שעות היום, ויש בחי' י"ב צירופים של שעות הלילה (וייעוי' בביאור הליקוטים מה שביאר בזה).

הרשעים הוא רק לשעתו, וע"כ עיקר העבודה היא השינה שהיא בחי' הביטול הנ"ל (על פי ליקוטי הלכות, הל' השכמת הבוקר ה"ג).

קימת הצות

אבל בהצות נמתק הדין מעט, ואז יש לנו כח להכניע הרשעים, וע"כ אז צריך דייקא לקום ולככות על חורבן בית המקדש שעיקרו הוא בחינה זו של הרוח סערה של ממשלת העכו"ם והרשעים, וע"ז אנו צריכים לבכות הרבה, שאנו רחוקים כ"כ מהרוח חיים דקדושה, מחמת שליטת הרוח סערה של העכו"ם והרשעים, ואחר כך עוסקים בתורה, לברר הלכות התורה שע"ז זוכים לברר הטוב מהרע ולהכניע את כל הרע ולהמשיך בחי' רוח חיים דקדושה וייעוי' בביאור הליקוטים תו' ג' בשם מוהרנ"ת שעיקר הלימוד בעת הצות לילה הוא בירור הלכה.

ובפשטות מובן שהלילה היא בחי' הגלות שהוא זמן ההתגברות של הרוח סערה של בחי' עשיו, שזה כל בחי' החושך שיש בעולם שהוא בחי' התגברות הרשעים שמתגברים בכמה בחינות ורוצים לבלוע את הצדיקים שלא יוכלו לזכות לרוח חיים, וע"כ בתחילת הלילה עיקר העבודה היא לבטל עצמו ע"י השינה, כי עדיין אין אנו יכולים להתגרות ברשעים, ועל פן עיקר עבודתנו היא רק לבטל עצמנו מתוך סבלנות ואריכות אפים, לידע שכל הרוח סערה של

ובאמת עיקר בחי' קימת הצות נמשכת מבחי' רוח צפונית שהיא בחי' הרוח חיים, כפי שמרומז במאמר (אות ב) וז"ל: 'זוהו בחינת הרוח (בפרכות ג): רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד' כי פנור של דוד היה של המש נמיין, פננד המשיה המשי תורה; ורוח צפון שהיתה מנשבת בו הוא בחינת 'ורוח אלקים מרחפת על פני המים' הנ"ל.

ובדברי מוהרנ"ת הרחיב בזה מעט (ליקוטי הלכות, העושה שליה לגבות חובו, הלכה ג אות יד) וביאר עניין השינה והקימה, וז"ל 'כי רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד הוא לעורר מהשנה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שם, והיה דוד קם ועסק בתורה, ורוח צפונית הנ"ל הוא בחינת הרוח חיים להשלים התפאון פנ"ל, כי בשעת שנה החיות מסתלק, כי שנה אהד משישים במיתה ואז מתעורר רוח הממאה פידוע שהוא הרוח של הרב דקלפה, אכל ישראל קדושים מפקידים רוחם קדם השנה בידו ותברך בבחינת בידך אפקיד רוחי שאומרים קדם השנה בדי שלא ישלט עליהם הרוח המסאבא שלהם, על פן צריכין לטל הידים דיקא קשקמים מהשנה, כי עקר אהיותם בידים שישם עקר רוח הדפק שבלב ועל ידי שישאל מפקידים רוחם ביד ה' ותברך ומתגברים לקום בהצות לילה נמשך עליהם בחינת רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד שהוא בחינת רוח החיים הנ"ל, שעל ידי זה מתגברים פננד רוח הממאה שהוא רוחו של עשו בחינת המן פנ"ל. ועל פן היה מפלת המן על ידי נדוד השנה שהוא בחינת רוח צפונית הנ"ל שעל ידו התעוררות השנה וכו' וכנ"ל, ועל פי זה מובן שהזמן של הצות מסוגל ביותר לזכות לרוח חיים ע"י אהה דקדושה ועסק התורה ובפרט בכיורו הלכה וכנ"ל.

קדושת הציצית

ובהיר אור יום זוכים להתעטף בציצית שהיא עיקר בחי' הרוח חיים הקדושה כמבואר היטב בלשון רבינו (אות ח): 'זוהו בחינות ארבע ציצית, כי ארבע ציצית הם בחינת הרוח חיים, וכמו שכתוב (יהוקאל ל"ז): 'כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח', שעל ידי זה מכניעין הרוח סערה, שהוא הרוח של המתננדים החולקים על הצדיקים אמתיים, שממשיכין אריכות הרוח שלהם מהרב דקלפה, שהוא בחינת עשו איש שעיר פנ"ל. ועל פן ציצית הוא לשון שעיר, כמו שכתוב (שם ח): 'ויקחני בציצית ראשי'. כי על ידם נכנע עשו איש שעיר, בחינת רוח סערה פנ"ל.

'זוהו בחינת טלית לכן שנתעטף הקדוש ברוך הוא וסדר שלש עשרה מדות (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, ראש השנה י"ז), כי השלש עשרה מדות הן בחינות הרוח חיים דקדושה פנ"ל. וזוהו בחינת טלית, שהוא ארבע פנפות, בחינות הרוח מארבע רוחות פנ"ל. והינו טלית לכן הפך בחינות רוח דקלפה, בחינת עשו, שהוא 'אדמוני פלו באדרת שעיר' (בראשית כ"ה), ופרש רש"י: 'בטלית' בטלית דיקא, בחינת טלית דקלפה, שהוא בחינת טלית אדום, שממשם נמשך הרוח של הרשעים פנ"ל. ועל ידי טלית דקדושה, שהוא בחינת טלית לבן, מכניעין אותו, כי משם נמשך הרוח חיים דקדושה, שהוא בחינת שלש עשרה מדות של רחמים פנ"ל.

'על פן נתעטף הקדוש ברוך הוא בטלית לכן דיקא וסדר לפני משה שלש עשרה מדות של רחמים, הינו פנ"ל, כי על ידי טלית דקדושה, שהוא בבחינות מקוף, שהוא בחינת הרוח חיים, בחינות (קהלת א): 'סוכב סבב הולך הרוח', נכנע טלית דקלפה, בחינת הרוח דקלפה.

'זוהו (איוב ל"ח): 'לאהזו בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה' כי על ידי הארבע פנפות, שהם בחינת הרוח חיים דקדושה, שהם בחינת הארבע ראשים הנ"ל, על ידם וינערו רשעים, בחינת משפיל רשעים עדי ארץ, ראשי תבות: איש, ריזה, מיים, עפר, פנ"ל.

עטיפת ישמעאלים

ובליקוטי הלכות (הלכות ציצית הלכה ד) הרחיב מעט לכאר פרטי עטיפת הציצית על פי זה, וז"ל: 'מה שמעטפין בציצית בעטיפת הישמעאלים, הוא על פי המאמר 'ראיתי מנורת זכה' (בסימן ח'), מבאר שם שציצית הם בחינת הירח הנמשך על ידי אנהה, שזוהו בחינת ההוא מיעא שהוא סוחר ישמעאל, בחינת כי שמע ה' אל עניך שממנו תוצאות הרוח החיים, בחינת ד' ציצית, שזוהו בחינת סוחר, בחינת (קהלת א) סוכב סוכב הולך הרוח וכו', עין שם.

'על פן צריכין להתעטף בציצית בעטיפת הישמעאלים דיקא, כי ציצית הם בבחינת הרוח חיים, שהוא בחינת סוחר ישמעאל פנ"ל, ועל פן נמכר יוסף לישמעאלים, כי יוסף הוא בחינת ציצית, פמוכא בפרי עין חיים על פסוק, 'הנה בנד יוסף בא אליך', שהוא סוד ציצית, עין שם.

הפרדת החוטים

'על פן צריכין לפרוד החוטים, כי הציצית הם בחינת הרוח חיים הנמשך מארבע רוחות שממש השתלשלות הד' יסודות שמהם אהיות כל המדות, ששם נאחזין כל הרשעים בהרע של המדות, ועל ידי קדשת מצות ציצית זוכין לשרש הד' יסודות שבקדושה, שהם ד' אותיות הוי"ה, ומפרידין הרע מהד' יסודות, ועל ידי זה משפילין הרשעים עדי ארץ, כמבאר שם בפאמר הנ"ל. וזוהו בחינת מה שמפרידין החוטים של הציצית בדי שעל ידי זה ותפרדו כל פעלי און, כל הרשעים הנאחזים בהרע של הד' יסודות, שהם בחינת עשו איש שעיר, כמו שכתוב שם.

'זוהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות מב) שצריך לפרדן, כי ציציתא דארמאי. ופרש רש"י, בשערות של נכרים וכו', כי הציצית הם בחינת שערות ומכניעין עשו איש שעיר שהוא פלו באדרת שעיר בטלית וכו', כמו שכתוב שם. ועל פן על ידי שמפרידין הציצית, כי צוציתא דארמאי מפרידין אהיות עשו איש שעיר, שאהיותו בשערות פנ"ל, שממש אהיות כל הרשעים, כי על ידי הציצית נפרדין הרשעים ונופלים בבחינת (תהלים צב) כי הנה אויביך יאבדו ותפרדו כל פעלי און, בבחינת משפיל רשעים עדי ארץ. ראשי תבות, ארמ"ע וכו', כמו שכתוב שם בפאמר הנ"ל, עין שם.

להתאנה בעת עטיפת הציצית

ויש לציין בזה מה שכתב בספר מי הנחל זוהו בחינת ארבע ציצית. ר"ל כי מצות ציצית מחמת שהיא שקולה ככל התורה, כי ציצית בגימטריא תרי"ג וכ"ש וראיתם אותו וכו' ועשיתם את כל מצותי על-כן הם בבחינת הרוח חיים הקדושה שעל ידם משלימין כל ההסרונות ומכניעין הרוח דקליפה ומגרשין ומפרישין הרע מהטוב מכל המדות מכל הארבע יסודות ומכניעין ומשפילין הרשעים עדי ארץ, וממילא מובן מזה שטוב מאד בשעת עטיפת ציצית הקדושים שהם הרוח חיים שהוא בהתורה כי ציצית בגימטריא תרי"ג. להתאנה אז על כל ההסרונות שחבר לו בגשמיות ורוחניות ובטה ישלמו כל ההסרונות.

ליקוטי מוהר"ן - זה מדבר אלי!! זה לא סלוגן - זה דרך חיים!!

❖ סדרת מאמרים בעניין: דרך ברסלב ודרך ליטא, הילכו שניהם יחדיו? ❖

ס מאמר ט ט

עניין לימוד התורה במשנת ברסלב – המשך

סוגיית: תלמוד תורה עיקר או תפילה עיקר (אות ד) \\\ דרכו של מוהר"ן – חיבור תורה ותפילה

עליהם להתבודד שעתים בכל יום (שיחות הר"ן, רלב), וגם הוא בעצמו נהג להקדיש מידי פעם ימים שלימים לתפילה בלבד (שיחות הר"ן, קסב).

וגם אם לפעמים אדם מרגיש צורך להתפלל בשדה או בקברי צדיקים וכדומה, וגם הנסיעה לזקחת זמן, צריך לעקור מהלב את ההרגשה כאילו יש בזה בזבוז זמן וביטול תורה, אלא לדעת שכמו שאדם נוסע לפעמים לקבל תורה מאדם גדול או לשמוע שיעור תורני חשוב, ו'מבזבז' זמן על הנסיעה, כך לפעמים צריך 'לבזבז' זמן על נסיעה לצורך תפילה, ובאמת אין בזה בזבוז זמן כלל, אלא הנסיעות הללו הם חלק בלתי נפרד מעבודת ה', וכמו שידוע לכל מי שמצוי בתורתו של מוהר"ן, תורות ושיחות נפלאות על גודל מעלת עבודת ה' שישנה בנסיעות ממקום למקום לצורך עבודת ה'. וכמו שכל ערום יעשה בדעת לסדר את סדרי התפילה באופן מסודר שלא יפריע לסדרי הלימוד, אולם על כל פנים כל עובד ה' בדרכו של מוהר"ן יודע שיש צורך גם בסדרי לימוד וגם בסדרי תפילה.

ונכלל בזה ההכרח להעלות את התפילה מהמקום המזולזל שבני אדם רגילים להתייחס אליה [דברים שעומדים ברזום של עולם ובני אדם מזולזל בהן] (ברכות ו, ב), ולהשוות את מעלתה לעסק התורה. וכמו שהרחיב לבאר בליקוטי הלכות (ראש חודש ה) שמה שאמרו בגמרא (שבת י, א) שהתפילה נקראת חיי שעה לעומת התורה שהיא חיי עולם, זה נאמר על תפילה שהיא על ענייני העולם הזה כמו שפירש רש"י שם, אבל תפילה שהיא על התורה בעצמה, היינו שמתפלל לקב"ה שיוכה להבין את התורה ולקיימה, הרי היא במדרגת התורה בעצמה.

ומי שיקשה בעניין לקבל חידוש זה מהליקוטי הלכות, אפשר להצביע בפניו גם על דברי הגר"א בביאורו לתיקוני זוהר חדש (תיקונים מוהר חדש דף כט, ב בתיקוני זוהר עם ביאור הגר"א) שעולה כן מדבריו, ונציע את דבריו בקצרה.

בתיקוני זוהר שם מבואר שישנם שני סוגי תפילות, יש תפילה שפונה אל מדרגה שנקראת 'עולם ארוך', ובתפילה זו צריך להאריך, ויש תפילה שפונה אל מדרגה שנקראת 'עולם קצר', ובתפילה זו צריך לקצר, ומביא התיקוני זוהר דוגמא לתפילה של 'עולם קצר' שצריך לקצר בה, מתפילתו של משה על מרים 'א-ל נא רפא נא לה' שהיתה זו תפילה קצרה, ותפילה שצריך להאריך בה בכחינת 'עולם ארוך' היא כגון מה שכתוב במשה ז'אתנפל לפני ה' ארבעים יום וארבעים לילה'.

ומבאר הגר"א ש'עולם קצר' היא מדרגת המלכות שנקראת עולם הזה, והכוונה לתפילה על ענייני עולם הזה (כמו התפילה על רפואת מרים), זמי שמבקש על עולם הזה וקצר, ועולם ארוך הוא מדרגת התפארת שהוא מדרגת התורה, והכוונה על תפילה על ענייני התורה (או תפילה על כלל ישראל כמו תפילתו של משה ארבעים יום), ומי שמתפלל על ענייני התורה שנוגעים לעולם הבא, יאריך.

ומבאר הגר"א שזהו מה שאמר רבא בשבת (י, א) על מי שהאריך בתפילתו 'מניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה', שכן תפילה זו היתה על ענייני העולם הזה שנקראים חיי שעה, אולם תפילה על ענייני עולם הבא נקראת 'חיי עולם' כי היא במדרגת התורה. ומביא הגר"א ראיה נוספת לכך, מהגמרא (ברכות נ, א) שאומרת ז'בשאלה לא? והכתיב הרחב פיך ואמלאה? ההוא בדברי תורה כתיב, ולמד הגר"א שבדברי תורה יש להרחיב ולהאריך בבקשה כדי שימלא הקב"ה את כל משאלותיו.

לאחר שנתבאר במאמרים הקודמים קווים כלליים של שני הדרכים בעניין תורה ותפילה [כשהמונח 'תפילה' כולל את כל חלקי עבודת הלב], ונקודת הקושי שבכל אחת מהם, נשתדל לבאר במאמר זה מה חידוש מוהר"ן בעניין, ומהו הפתרון שמציע לבעיה זו.

וכבר הבאנו לעיל מה שכתוב בספר אבניה ברזל (אות י): 'מוהרנ"ת אמר שרבינו זצוק"ל חיבר יחד הטוב מן הפרושים והטוב מן החסידים, היינו שהפרושים העיקר אצלם הוא התורה הקדושה, אבל מהתפילה הם רחוקים, והחסידים העיקר אצלם הוא התפילה, אבל מהתורה הקדושה הם רחוקים, ורבינו זצוק"ל כללם והיכרם יחד, דהיינו לעסוק בתורה ותפילה יחד'.

ובשיח שרפי קודש (ח"ב סימן פז) מובא: 'רבינו אמר פעם: המתנגדים אומרים שהעיקר הוא לימוד התורה, והחסידים אומרים שהעיקר הוא עבודת התפילה, ואני אומר להתפלל ללמוד ולהתפלל'.

והנה כתובה כאן נוסחה מופלאה 'לעסוק בתורה ותפילה יחד', אבל עדיין צריך לבאר למעשה כיצד הדברים משתלבים בפועל, ומהו עניין החיבור בין תורה לתפילה.

ונראה שיש כאן שלוש נקודות ששלושתם יחד יוצרות את החיבור שבין התורה לתפילה.

- א. להקדיש זמן רב ככל האפשר הן לעסק התורה והן לעסק התפילה, ולהתייחס לשני העיסוקים האלו כעיסוקים העיקריים בחייו של יהודי.
- ב. שהתפילה תשפיע על צורת לימוד התורה, באופן שהלימוד יהיה יותר עם הרגשת אמונה בקדושת התורה, ומתוך הרגשת קירבת ה'.
- ג. שלימוד התורה ישפיע על התפילה, ויגרום שעיקר התפילה תהיה לזכות לקיים את התורה ולהגיע לקרבת ה', ולא רק על צרכים והסרונות גשמיים.

* * *

ונבאר תחילה את הנקודה הראשונה של הרחבת העסק בתורה ובתפילה יחד.

הנה בדרך כלל מי שנוטה להחשיב במיוחד את עסק התורה, עלול לזלזל מעט בערך התפילה ולראות בהקדשת זמנים לתפילה [מעבר לתפילות הרגילות והמחויבות] 'ביטול תורה', לפעמים זה ממש ענין שנקבע בתורת השקפה, ולפעמים זה רק ענין שבהרגשת הלב אף שבשכלו אינו הושב כך, והוא משום שהתרגל בהשקפת עולם שכלתנית שנותנת מקום רק לדברים שבשכל ואינה מחשיבה כל כך דברים שבלב, כמו תפילה שעיקרה עבודת הלב, ועבודת הלב נראית בעיניו דבר שאין בו ממשות.

אולם מי שרוצה לקבל את דרכו והדרכתו של מוהר"ן, חייב לעקור משכלו ולכו השקפה זו שרואה בריבוי תפילה ולאברכים שמסוגלים ללמוד בשעות האלו] 'ביטול תורה', ולדעת שכדי לזכות לתיקון הנפש באמת בדורנו אין כמעט דרך אם לא על ידי העסק בתורה ובתפילה יחד, וכידוע שמוהר"ן רצה שכל אחד ואחד יקדיש בכל יום שעה לכל הפחות לתפילה בהתבודדות, מעבר לשלושת התפילות הקבועות, ולא ראה בזה הקדשת זמן רב מידי לתפילה ו'ביטול תורה', אלא אדרבה, ראה בזה את הדרך היחידה לקיום התורה בדורנו, וגם נתן מקום להוסיף זמני תפילה מעבר לכך, וכידוע שהיו אנשים שציווה

"אנשים שרוב השנה אינם שמחים, וכשמגיע פורים מנסים להיות כשמחה בכה, מתקשים בכך מאוד, וספק אם הם יכולים להצליח להגיע לשמחה אמיתית. צריכים לדעת שעבודת השמחה חייבת להיות כל השנה. יהודי חייב להיות שמח, אדם צריך להכריח את עצמו ולעשות תרגילים של שמחה בכה, בין כדעת ובין כמעשה בפועל.

"האמת, שמצד השכל הטבעי לא שייך להיות כשמחה. אדם שמכיר את המציאות שלו, קל וחומר מי שיועד שהוא עומד למות ה"ו, ובפרט אדם שיועד מהקב"ה ויועד מה גודל השכר על מצווה וגודל החיסרון מכל הטא, איך הוא יכול לשמוח כשהוא רואה את המאון של המצוות מול התמאים?

"אבל עצם זה שהאדם יודע להתבונן, ועל ידי הידיעה שיש לו מגדלות ה' – אז הידיעה וההכרה כמה הוא רחוק מהדבקות בה' מביאות אותו לידי השתוקקות לזה, לידי רצון חזק להידבק בהקב"ה, וממילא כל נקודת אור שהוא מצליח להטות, הוא שמח בה מאוד "כמוצא שלל רב". ועיקר השמחה היא שמחת המצוות.

"אנחנו מדברים על אנשים פשוטים ולא על צדיקים גדולים. העצה הגדולה היא להתבונן בכל פעולה קטנה של מצווה שהאדם עושה, ולהבין שהוא מתעסק עם נצח כמו עם יהלום.

"אני ממליץ על זה לתלמידים שלי בכל פעם מחדש, מי שנמצא בעצבות חלילה, שייקה את עצמו בכה, יפעיל את שריר החינוך במתיחה ויריס את הרגליים בריקוד. ה'מסילת ישרים' כותב שהפעולות החיצוניות משפיעות על הפנימיות. כשאדם מאלץ את עצמו לשיר או לפצוח בריקוד, ממילא לבו מתרונן עליו.

"הדבר היחיד שגורם לאדם שמחה אמיתית, זה רק כשהוא מתבונן ומבין שהוא זוכה להתעסק בעניינים של קרבת ה'. כשאדם לומד תורה או עושה מצווה, ומבין שהוא מתעסק בדבר של קיום בלי סוף – זאת היא הדרך לשמחה".

* * *

שיטתו של הרב אורנשטיין להצלחה בלימוד הדרך היומי היא: שאדם ילמד את הדרך ביום זה דווקא ולא יסמוך על השלמות. כשאדם יודע שיש לו רק את היום הזה – הוא מנצל אותו כראוי. שיטתו ע"פ ליקוטי מוהר"ן תורה רע"ב – "היום אם בקולו תשמעו".

[מתוך: מגזין ניצוצות, חודש טבת תש"פ.]

להצטרפות למנויים: 02-6231218

פראש ישיבה המדריך נערים בדרך רבינו הקדוש, איך אתה מקנה להם את הדרך הזו?

"זה בדיוק מה שאני מדריך אותם, ברסלב זה יהודי שלומד תורה בהתמדה עצומה, ואת הכלים שהוא קיבל מהתורה הוא ממלא באור עצום של התבודדות, של תפילה, של כיסופים ותיקון חצות, של שמחה ואמונה, ואז הוא מקבל השק ללמוד עוד ואז יש לו כלים לקבל עוד אור, והזור חלילה. רבינו הקדוש מסביר את זה למעשה בליקוטי מוהר"ן, שהתורה תלויה בתפילה והתפילה בתורה, כך למעשה בחור מתמלא בכיפוק ושמחה והופך לכלי שראוי להתניק תורה".

ואיך מתמודדים עם הניסיונות הקשים של הדרך?

"כאמת זה לא פשוט, אבל כשאדם צועד בדרך של רבינו הקדוש, הוא מגלה שהוא הכין אותנו לכל מצב. רבינו מכין מראש למצבים של 'איה'. רבינו לא בורח מהמצב, וכבר לפני מאתיים שנה הוא נתן לנו את המרשמים הטובים ביותר למצבים הקשים ביותר. למעשה רבינו מגלה לך את הדרך מהחושך אל השמחה וכשמגיעים לשמחה מבינים שמשם עולים אל המסלול בחזרה.

"הגאון רבי משה שפירא זצ"ל היה אומר, שכל אדם צריך להסתכל על תקופות חייו, להבחין אילו נקודות חסרות לו ואיך להשלים אותן. והזמן של העיסוק המוגבר בחסר זה הוא אך ורק בהודש אבי, שבו מתמקדים בחסר של בית המקדש (א. ה. וכמובן בתיקון חצות ובהתבודדות זה זמן מתאים לעבודה זו, עבודת 'לב נשבר'). אבל 'משנכנס אדר מרבנים בשמחה', וכפי שאומר רש"י שזה ימי אדר וימי ניסן, הזמנים של הגאולה, ולכן כדי שהאדם יזכה לגאולה אסור לו להתעסק או בחסר אלא בנקודות השלמות שיש בו. זה בדיוק מה שרבינו הק' מבאר בתורה רפ"ב, שאדם חייב להסתכל על הנקודות הטובות שלו ורק ע"י זה הוא נבנה, כי בלי שמחה אי אפשר לצאת מהגלות – "כי בשמחה תצאו".

"כשאדם שמח זה מאפשר לו לפעול, וכשיש לאדם אפשרות לפעול הוא יכול לעשות המון, מעל ומעבר. להפוך עולמות. אבל זה רק אם יש לו מרחב, היינו ישוב הדעת. אם הדעת שלו פתוחה. כשאדם עצוב הוא מצומצם, כמו כלי שנאטם ונסגר, כך שאין מקום ומרחב פעולה שם, וממילא הוא חושב שהוא לא יכול לעשות שום דבר חיובי".

מה יכול לגרום לאדם שבמצב שלו באמת קשה להיות שמח?

"כשביל להגיע לשמחה חייבים להתבונן אך ורק בנקודות של נצח, שיש להם קיום. להתבונן בכל מצווה שאנו מקיימים. עצם המציאות והידיעה 'שלא עשני גוי' מביאים לשמחה.

שער ברסלב III המשך מעמוד 6

ולמדנו אם כן מדברי הגר"א שתפילה רגילה על עסקי העולם הזה היא במדרגת המלכות שהיא למטה ממדרגת התורה שהיא בתפארת כידוע, אולם תפילה על קיום התורה אינה במדרגת המלכות שלמטה מהתפארת אלא עולה למדרגת התפארת, והיא נקראת 'חיי עולם' ויש להאריך בה.

ומי שרוצה יכול לקבל זאת גם מדברי החזון איש שכותב (קובץ אגרות א, ב): 'הלימוד והתפילה קשורים זה בזה, עמל הלימוד עוזר לאור התפילה והתפילה עוזרת את הלימוד, תפילה בבחינת קבע מרחיקה את הלימוד, והלימוד בעצלתיים מונע תפילה'.

ועוד מובא על החזון איש (מעשה איש, ה"א עמוד קנא): 'בזקנתו סח בפני תלמידו רש"פ שטיינברג, שהתייגע בתפילה עוד יותר מיגיעותיו בסוגיות החמורות שבש"ס'.

ויש בכל זה עבודה גדולה, לא רק לעסוק בתורה ובתפילה, אלא להפוך את עצמו לאדם שמחובר גם לתורה וגם לתפילה, ואוהב גם ללמוד וגם להתפלל, ולא מרגיש שאחד בא אצלו על השבון השני ודוחק את רגלי השני, וזו עבודה שיש להתרגל אליה זמנים טובא עד שזוכים לקבל בזה הרגשה נכונה ואמתית. ה' יזכנו לכל זה.

הבורות ושיעורים למקורבים! \\\ לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו 'הניכי הישיבות' - ברסלב, בשלוחה: 72

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	ליקוטי מוהר"ן בעיון לפי הסדר	הרב אליהו עטיה שליט"א	יום שלישי ב-7:30	בית הכנסת ברסלב רח' מימון
בני ברק	התחזקות	הרב שרגא זילברמן שליט"א	יום שלישי ב-8:30 בערב	בית הכנסת ברסלב רח' מימון
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות - ברסלב ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד	לומדים בחבורה	יום שישי	0548528387

מנזי לגליון המקורבים!

חדש! ניתן לעשות מנזי לקבלת עלון 'המקורבים' וכן את עלון 'הקבצו' עד לביתכם דרך מבשרי 'קהילות' שבבתי הכנסת. ב-20 שם לחודש. חפשו: עלמא דאורייתא. המנזי על-דעת המערכת! לברורים: 054-848-73-17

אחי היקר!

עד מתי נחכה למשיח - - - בשביל ללמוד זוהר???
הגיע הזמן שנבין - - - לימוד הזוהר מביא את המשיח!!!
כותב הזוהר הקדוש (פרשת נשא, קכו.): "ומשום שְׁעֵתֵיךְ יִשְׂרָאֵל לְטַעַם מַעֲיַן הַחַיִּים, שֶׁהוּא סֵפֶר הַזוֹהַר הַזֶּה, יֵצְאוּ בּוֹ מִתְחַלְּלוֹת בְּרַחֲמִים!!"
רכוש לך עוד היום את ספר הזוהר הקדוש עם הפירוש הנפלא 'מתוק מדבש'!
משלוח חינם עד הבית! וכן ניתן להזמין את כל ספרי בעל 'מתוק מדבש'.

ע"י נציג אישי: 054-848-73-17

מעוניין שהעלון ימשיך להיות מודפס?

אנו זקוקים לתרומה שלך!
ניתן לתרום דרך 'קהילות' בקופת 'עלמא דאורייתא' - עלון 'המקורבים'.
או בקו 'המקורבים' בשלוחה: 09.
לתרומה בדרכים נוספות נא להתקשר:
054-848-73-17

מידעון להניכי הישיבות' - ברסלב

עלון הקבצו (יו"ל ע"י ארגון 'הקבצו') - ניתן לקבל את העלון בדוא"ל בשליחת בקשה לכתובת: vhecmu@gmail.com
עלון המקורבים - ניתן לקבל את העלון בדוא"ל בשליחת בקשה לכתובת: E0773140331@GMAIL.COM
שידוכים ל'מקורבים': נפתח מאגר שידוכים ייחודי ואיכותי מבית 'הקבצו', המיועד לבני הישיבות שהתקרבו לרביה"ק ומחפשים שידוך בסגנון זה.
להרשמה וקבלת טופס: 058-32-60-647
או בכתובת: A9996560@GMAIL.COM
ניתן לקבל מידע כללי ומקום בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל' בכתובת האימייל: info@breslevglobal.com

אמר רבינו הקדוש:

"רציתי שהעניין שלי יתפשט בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!"

(שיזו שרפי קודש ז"ב, סימן ז"ר)